

Oksana Ivashchenko

*Candidate of Pedagogic Sciences (Ph. D.), Docent,
Head of the Department of Language Training
National University of Civil Protection of Ukraine
Cherkasy, Ukraine*

PSYCHOLOGICAL FACTORS OF PROFESSIONAL HEALTH OF AN EDUCATOR

Keywords: professional health, stress resilience, professional burnout, motivation, professional competence.

Кириченко Наталія Миколаївна

*заступник директора з навчально-виховної роботи
Опорний заклад освіти «Причорноморський ліцей»
Визирської сільської ради Одеського району Одеської області
м. Одеса, Україна*

Болдирєва Ганна Володимирівна

*методист науково-методичної лабораторії управлінської діяльності
та забезпечення якості освіти кафедри філософії освіти
КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»
м. Одеса, Україна*

СТВОРЕННЯ В ЗАКЛАДІ ОСВІТИ УМОВ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Ключові слова: інноваційні зміни, професійна траєкторія, сприятливе середовище, саморозвиток, умотивований учитель.

Спроможність педагогічного працівника до саморозвитку та самовдосконалення – важливий етап в його професійній траєкторії. Інноваційні зміни суттєво трансформують професійну діяльність педагога, вимагаючи від нього постійного розвитку та адаптації. Конкурентоспроможний учитель постійно повинен продовжувати вчитися.

В умовах сучасних освітніх реформ та швидких соціальних змін, створення сприятливих умов для постійного зростання педагогів стає не просто бажаним, а необхідним. Це забезпечення безперервного професійного розвитку умотивованого учителя. Умотивований учитель – це педагог, який активно прагне до самовдосконалення, відкритий до нових педагогічних підходів і технологій, і здатний надихати учнів на досягнення високих результатів, створюючи сприятливу атмосферу для розвитку їхніх здібностей і творчого потенціалу [1, с. 20].

Виклики підводять кожного педагогічного працівника до того, що він постійно має вдосконалювати свої знання та навички, щоб

відповідати вимогам сучасного освітнього процесу. У Законі України «Про освіту» (ст. 59) зазначено, що професійний розвиток педагогічних працівників передбачає «постійну самоосвіту, участь у програмах підвищення кваліфікації та будь-які інші види і форми професійного зростання» [2].

У цьому контексті важливу роль відіграє стратегія розвитку Причорноморського ліцею, яка враховує сучасні тенденції розвитку педагогічного колективу, його потреби, а також визначає вимоги до професійної компетентності педагога. Ця стратегія стала результатом спільної роботи команди педагогів, учнів та батьків ліцею за експертної підтримки співробітників КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» в межах реалізації Швейцарсько-українського проекту DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти».

Реалізація професійного потенціалу педагогів – це створення умов для самореалізації через впровадження інноваційних методик викладання, підтримку творчої ініціативи та розвиток педагогічної майстерності. Завдання адміністрації закладу освіти – створити сприятливе середовище для професійного розвитку педагогів, вивчити їх запити, сприяти формуванню в них стійкої потреби в самоосвіті та професійному зростанню. Стратегія розвитку опорного закладу освіти «Причорноморський ліцей» Визирської сільської ради Одеського району Одеської області демонструє глибоке розуміння ключової ролі педагога в сучасному освітньому процесі. Пріоритетний напрямок, спрямований на зростання професійної майстерності учителів, є не просто декларацією, а відображенням реальних кроків до якісних змін.

Системний підхід до розвитку педагогічного колективу відбувається через реалізацію певних проєктів, які охоплюють різні аспекти професійного зростання: від створення ефективних механізмів підвищення кваліфікації до індивідуальної підтримки та стимулювання творчого потенціалу. Проєкт «Творчий вчитель – запорука успіху» стимулює педагогів до пошуку нових методів та технологій, до експериментів та інновацій. Надається доступ до необхідних ресурсів та стимулюється потяг учителів до самостійного навчання, участі у професійних конкурсах тощо.

У Причорноморському ліцеї розроблено та впроваджено внутрішню систему підвищення кваліфікації через проєкт «Створення інноваційної моделі внутрішньої системи підвищення кваліфікації педагогів». Створено не лише можливості для обміну досвідом серед педагогічних працівників через функціонування динамічних груп та творчих лабораторій, а й система оцінювання професійного розвитку педагогів, яка дозволяє відстежувати їхній прогрес та надавати необхідну

підтримку та спрямована на стимулювання педагогів до подальшого зростання та розвитку через атестацію та преміювання [3, с. 5]. У ліцеї розроблено Положення про преміювання педагогічних працівників за наслідками роботи.

Проект «Менторська підтримка професійного самостановлення та самовдосконалення педагогічних працівників/працівниць, проходження сертифікації» передбачає прагнення до створення культури безперервного навчання та професійного розвитку. Зроблено акцент на менторській підтримці та сертифікації, що сприяє поширенню кращих практик у межах усього колективу. Наші показники: 10 сертифікованих учителів; 10 сертифікованих експертів, що вивчають педагогічний досвід учителів, що проходять сертифікацію; 5 сертифікованих експертів, що беруть участь в аудиті освітніх закладів; 1 супервізор, 5 тренерок для навчання кандидатів в експерти з оцінювання професійних компетентностей вчителів під час сертифікації.

Отже, у межах стратегії розвитку Причорноморського ліцею створені сприятливі умови для професійного зростання, удосконалення педагогічної майстерності учителя. Впровадження інноваційних підходів до навчання, стимулювання творчості та експериментів, а також створення власної внутрішньої системи підвищення кваліфікації, що враховує специфіку закладу та потреби педагогів, є ключовими елементами успішної роботи.

Список використаних джерел

1. Концепція Нової української школи. URL: <https://surl.li/ztxwtm> (дата звернення: 28.04.2025).
2. Про освіту :Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 28.04.2025).
3. Крильчук О. Підвищення професійної компетентності педагога в умовах Нової української школи. URL: <https://surl.li/jqfiqn> (дата звернення: 28.04.2025).

Nataliia Kyrychenko

Deputy Director for Educational Work
Supporting Educational Institution «Prychornomorskyi Lyceum»
Vyzyrka Village Council, Odesa District, Odesa Region
Prychornomorske, Ukraine

Hanna Boldyrieva

Methodologist of the Scientific and Methodological Laboratory
of Management Activities and Quality Assurance of Education,
Department of Philosophy of Education
Odessa Regional Academy of In-Service Education
Odesa, Ukraine

CREATING CONDITIONS FOR THE PROFESSIONAL GROWTH OF TEACHING STAFF IN AN EDUCATIONAL INSTITUTION

Keywords: innovative changes, professional trajectory, favorable environment, self-development, motivated teacher.